

Диалог между съседи

(впечатления от XI световна среща на българските медии – Атина, 4- 8 ноември 2015 година)

Единадесетата медийна среща на български журналисти от България и света бе открита на 4 ноември 2015 г. в Националния университет на Атина с кратко слово на генералния директор на БТА Максим Минчев, който поздрави участниците в срещата – журналисти от 21 български медии от три континента. Няколко думи към журналистите отправи и председателят на парламентарната комисия по култура и медии Полина Карастоянова. Приветствено слово произнесе и българският посланик в Гърция Емилия Кралева, която поздрави и гръцките домакини на срещата. Откриването завърши с изпълнение на музикалния виртуоз Теодосий Спасов.

Участниците в XI-та световна среща на българските медии в Атина

Същата вечер, в един от атинските клубове някои от нас станаха свидетели на огромния респект на известни гръцки музиканти към българския кавалджия. Тази неочаквана за тях среща с Теодосий, когото те познават и ценят, се превърна в незабравимо надсвирване, в серия от блестящи импровизации, а атмосферата беше заредена с обич, топлина и радост. Няма думи, с които може да се опише преживяното и от публиката, и от музикантите на сцената. Но то – неочаквано и за организаторите от БТА, сякаш изпълни мотото на медийната среща „Диалог между съседи“ с истинско съдържание. Така, зареждащо започна тази среща, която по мое мнение се оказа една от най-деловите. Нямахме показно присъствие на български политици и бизнесмени, но имаше сериозно разискване на важни проблеми, засягащи България и Гърция. Може би най-обсъжданите теми бяха тези за образованието, за бежанците и за кризата в Гърция.

Патриоти на щат? Не, благодаря!
Първият панел от XI световна среща на българските медии бе на тема

„Политики за българските медии и общности в чужбина“. Участие в него взеха генералният директор на БТА Максим Минчев, главният секретар на БТА Евелина Андреева и други. Трябва ли българските медии зад граница да бъдат финансирани от държавата? Този, сякаш станал традиционен въпрос, бе повдигнат и на тази среща от колегите Георги Донков (Кипър) и Евгени Веселинов (САЩ). И пак, сякаш по традиция още от срещата във Виена, категорично се противопоставих на настояването за финансова помощ от българската държава. Не, защото трудът на колегите не заслужава подкрепа, не защото не знам как всеки от нас тъче на няколко стана и колко трудно е самофинансирането, колко труд и време отнема издаването на медия на български език за българите, пръснати по света. Аргументите ми обаче срещу подобно финансиране са сериозни и за моя радост те получиха широка подкрепа и одобрение сред колегите:

1. Финансиране от България ще направи излизачите в чужбина български медии зависими от българските

политици. В крайна сметка, по-голямата част от българите, живеещи в чужбина, са напуснали родината си не защото не я обичат, а защото не одобряват политиката в България, защото недоволстват от липсата на работещо правосъдие, от липсата на добро образование и здравеопазване, от безработицата и т.н. Силата на нашите медии е, че ние можем не само да критикуваме свободно неадекватната политика в България, но и да запознаваме българското общество и българските политици с добрите практики на демократичните страни, в които живеем.

2. Неморално е да искаме финансиране от държава, която все не намира финансови средства за далеч по-належащи и важни проблеми, свързани с образованието, със здравеопазването, с инфраструктурата, с разбитите като след бомбардировка тротоари, по които едвам кретат възрастните ни родители.
3. Няма никакъв адекватен принцип, по който българската държава би могла да определя коя медия зад граница да подкрепя и коя – не. Това ще доведе до негативни явления, вкл. до създаване на псевдо-медии, които ще имитират дейност и ще започнат да никнат като гъби, за да получат някой и друг транш от субсидии. Личното ми мнение е, че българските медии трябва да се борят за публиката си с качество, професионализъм и почтеност и да се издържат от абонамент, реклама и малки частни дарения на свои читатели, граждански сдружения или евентуално от субсидии от държавите, в които има насърчителна политика за издания на малцинствата.

Завърших с думите, че не може да се превърщаме в патриоти ... на щат и напомних за делото на нашите велики предшественици Петко Славейков, Любен Каравелов, Георги Раковски, Христо Ботев и др.

Всичкото Мара втасала с туризма в България, опряла до рекламата

Вторият панел от първия ден на срещата бе озаглавен „Перспективите за развитието на туризма. Трансгранично сътрудничество, сезонната миграция и влиянието ѝ върху туризма“. В него участваха министърът на туризма Николина Ангелкова, търговският директор на „Пампорово“ АД Татяна Маринова и журналистът от „Дарик“ радио Людмил Кърджолов.

Както обикновено, разговорът се завъртя основно около рекламата. Затова зададох въпрос на г-жа Ангелкова какво прави България не за рекламата, тъй като една гнила ябълка и в станиол да я увием, няма да може да я продадем, а за подобряване на условията за туризъм у нас и особено на българското Черноморие.

Обясних на г-жа министърката, че за разлика от българските политици, моето семейство почива всяка година там, вкл и защото съпругът ми, макар и холандец, е отчаян български патриот и не ще и да чуе да отидем на море в Гърция или Турция, където ще ни излезе хем по-евтино, хем няма да се ядосваме с безобразно пренаселените плажове и мръсната морска вода по българското Черноморие, нито с мутрите, събиращи скандално високи такси за шезлонг и чадър на плажа или с лошото обслужване. Напомних,

че плажната ивица е изключителна държавна обственост, защото е едновременно и държавна граница, че пренаселеността на плажовете идва от факта, че по българското Черноморие незаконно бяха построени маса хотели, с които мафията изпра и изпира парите си от трафика на хора, на оръжие и наркотици. Напомних и че в момента в немалка част от тях се развива секс- и алкохолен туризъм. Попитах г-жа Ангелкова какво прави България за повишаване на сигурността на туристите по Черноморието, както и за националната сигурност, защото е публична тайна, че българското Черноморие се превърна в руски анклав с над 500 хиляди, закупени от руснаци имоти. И че въпреки правилата в ЕС, никой не проверява произхода на парите на тези руски новодомци и собственици на вили за милиони и на апартаменти за десетки и стотици хиляди евра. Отговорът на министъра на туризма Николина Ангелкова на тези сериозни въпроси бе да съм вземела пример от съпруга си, който бил оценил България. Г-жа Ангелкова навярно мисли, че моят съпруг е оценил България заради българските политици и тяхната политика, не заради мен.

С пожелание за успех на Детска евровизия в София

Представянето на конкурса „Детска евровизия 2015“ бе извършено от чаровната водеща от БНТ Аделина Радева, която припомни историята на българското участие в този конкурс. Мотото на тазгодишното издание на конкурса е „Откривай“. Социалната програма, която БНТ предвижда да съпровожда този форум, е децата от 17-те държави,

които ще пристигнат в София за състезанието, да се превърнат в своеобразни посланици на България в страните си.

Образование, научна дейност и ... мощи на Свети Йоан

„Образованието като кауза и бизнес“ – това бе темата на четвъртия работен панел на Единадесетата световна среща на българските медии. В дискусиата участваха журналистът от БНТ Аделина Радева, проф. Каролина Любомирова /заместник-ректор на Медицинския университет в София/, проф. Димитър Греков /ректор на Аграрния университет в Пловдив/, проф. Христо Бонджолов /ректор на Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“/, проф. Людмил Георгиев /заместник-ректор на Нов български университет/. Представителите на българските висши учебни заведения се обединиха около това, че е необходима национална визия колко и какви университетски специалности са необходими на държавата. Този панел основателно предизвика интерес и на него бяха зададени и обсъдени сериозни въпроси. Особено ценни бяха забележките на проф. Греков от Аграрния университет в Пловдив, интересни факти бяха съобщени и от заместник-ректора на Медицинска академия проф. Любомирова, която сподели, че огромна част от студентите им напускат България.

Зададох два въпроса на уважаемите участници в този панел. Първият бе относно научната дейност на българските университети, тъй като у нас университетите никнат като

Генералният директор на БТА Максим Минчев

Известният български кавалджия Теодосий Спасов

гъби след дъжд, а научната дейност е в десета глуха. Разказах, че буквално преди няколко дни бе официално съобщено, че учените и изследователите от Медицинската академия в Амстердам (VUmc) са разработили кръвен тест за ранна диагностика на рака. Само с една капка кръв може да се диагностицира дали пациентът има рак, какъв рак и дори къде се намира. При това диагностиката се отнася до рак в най-ранния му стадий, когато той може да бъде овладян и преборен. Досега тестът е дал 95 % сигурност, диагностицирайки 12 вида рак, а откритието е публикувано в международното научно списание Cancer Cell. Споменах и за други научни открития и нововъдения, вкл. за слънчевите панели, вградени пробно във вело-алеи в Холандия, които ще позволяват генерираната през деня слънчева енергия да зарежда с електричество уличното осветление, а също и да дава енергия на разположените покрай пътищата къщи и сгради, както и за зареждането на електрическите автомобили. Вторият ми въпрос бе свързан с политиканството от страна на някои български университети, които явно още не могат да свикнат със своята академична автономия и дадох за пример „научната“ конференция в Софийския университет, посветена на „приноса“ на Людмила Живкова, както и връчването на титлата Доктор хонорис кауза на руския президент Владимир Путин от страна на Великотърновския университет.

„А защо да не дадем титлата Доктор хонорис кауза на руския президент – взмути се ректорът на Университета във Велико Търново и допълни: – Та той ще ни остави президентската си библиотека!“

Докато се чудех каква ли президентска библиотека притежава кагебистът Путин, проф. Бонджолов продължи:

„И Вие тук ни разказвате за научната дейност на холандските университети, но очевидно не знаете, че ние в България пък открихме мощите на Свети Йоан!“

Така весело и патриотично щеше да завърши този панел сред бурния смях на колегите, ако проф. Греков от Пловдив не бе върнал темата в сериозното й русло с анализа си за съществените нерешени проблеми на българското висше образование. И с това върна надеждата, че все пак не всичко е загубено, поне докато има мислещи и отговорни хора.

Предаването „Господари на ефира“ – феномен и институция

Едно от най-положителните явления в българската журналистика, „Господари на ефира“ бе представено по време на XI световна среща на българските медии от колегата Люба Ризова.

„За тези 13 години „Господари на ефира“ стана феномен, защото едно забавно предаване, което би трябвало да е смешно и леко, постигна големи резултати в обществото, тъй като просто довежда нещата до край“, отбеляза Люба Ризова.

От екипа на предаването посочиха, че всеки ден се получават стотици електронни писма, а отделно на горещия телефон приемат множество сигнали. Четем и разглеждаме всеки един от тях, увериха ни колегите и добавиха, че към тях се обръщат най-често хора, сблъскали се с бюрократичната машина у нас. Репортерът Влади Василев обясни, че голям принос за успеха на шоуто имат и двете статуетки на „Господари на ефира“ – „Златния скункс“ и „Бялата лястовица“, които нямат аналог.

Медиите на български език по света като посредник

Когато говорим за културните различия, все на първо място ми изникват приликите, отбеляза Светла Кьосева от сп. „Хемус“, излизащо в Унгария. Според нея хората се опознават най-напред чрез приликите и когато ги установим, тогава различията не са плашещи, а се приемат като нещо естествено. Ако има някакви опасения за ролята на медиите, то те са свързани с това дали ще успеем да се справим със собствените си страхове, които генерират враждебност и недопускане на различията, коментира тя.

Анна Мария Петрова-Гюзелева от „Адриа филм“, Италия, отбеляза, че българският огън в общностите се поддържа от хората, които са там и милеят за родината, стараят се децата им да знаят родния си език. По думите ѝ инициативите за поддръжане на българското идват предимно от частни организации.

Дора Костова, главен редактор на в. „Роден край“ в Украйна получи наградата на Фондация „13 века България“ и развълнувано събщи, че в Украйна няма български дом, в който любовта към България да не е огромна.

Може би с най-голям интерес на тази среща бе посрещнатата премиерата на документалния филм на Мария Спасова „Крахът на последната съветска република в Европа“. Но за това, както и за най-дискутираните панели: „Гръцката криза и имали светлина в тунела“ и „Бежанци и миграция...“, ще разкажем в следващия брой.

Дора Костова получава наградата на НДФ „13 века България“ от изпълнителния директор Митко Тодоров

Даниела Горчева